

Kontrolovat a trestat

V mediální štvanci proti těm nejubožejším, tedy lidem, kteří utíkají z oblastí zasažených válkou, tak trochu zapadla důležitá informace o praktikách české policie. Pro někoho překvapivá a pohoršující, pro jiného v podstatě očekávatelná.

Ukázalo se, že Policie ČR figuruje na seznamu klientů italské hackerské firmy Hacking Team, která se nechává najímat na pomoc s hackováním počítačů a telefonů, s odposlechy a kradením hesel. Policie ČR se tak ocitla na seznamu hned vedle mnoha diktátorských režimů, které sledují naprosto stejný cíl - kontrolovat obyvatele a jejich komunikaci.

Firmu Hacking Team, které policie nalila již nemalé sumy za její služby, zařadila mezinárodní nezisková organizace Reportéři bez hranic na seznam hlavních nepřátel internetu. Italská firma totiž svou špinavou prací pro různé režimy, jejich represivní složky i soukromé subjekty činí z celosvětové počítačové sítě nebezpečné místo tím, že narušuje soukromí jejich uživatelů a napomáhá jejich kontrole, takže se mohou stávat objekty podvodů a krádeží dat či být perzekvováni.

Hlavním produktem firmy je tzv. trojský kůň, který infikuje počítač sledované osoby, na němž pak neviditelně běží a sbírá data - zadávaná hesla, seznamy otevíraných webových stránek, snímky obrazovky,

soubory z disku. Pokud je počítač vybaven mikrofonom, umí nahrávat zvuk, a pokud má kameru, natáčí obraz a pořizuje fotografie. Existuje i varianta viru pro „chytré“ mobilní telefony, která umí mimo jiné nahrávat hovory či zvuk v okolí telefonu, zaznamenávat SMS, pořizovat fotky a videa nebo hlásit polohu. Data se pak posílají zákazníkovi firmy Hacking Team.

Kdo s čím zachází, s tím také schází - jak říká staré přísloví. A tak nakonec přátelé svobodného internetu nabourali počítače italské šmírovací firmy a dali jí ochutnat vlastní medicínu. Získaná data byla zveřejněna a svět se mohl dozvědět o rozsahu činnosti a zakázek této společnosti. Ze zveřejněného také vyplynulo, že Policie ČR sdílela s firmou získaná data a ta, i když šlo o soukromý a zahraniční subjekt, měla možnost přístupu k informacím z počítačů sledovaných osob.

Použití šmírovací techniky, programů a virů je svým způsobem nekontrolovatelné, čemuž odpovídá i skutečnost, že Policie ČR kolem toho dělá takové tajnosti. Jistě se nám budou snažit namluvit klasický nesmysl užívaný všemi režimy, že pokud neděláte nic špatného, nemusíte se ničeho obávat. Jenže to je velmi chatrný argument pro likvidaci soukromí a ochrany dat.

Ideálem mnoha klientů Hacking Teamu, ať už jde o diktátorské režimy či Policii ČR, je společnost to-

tální kontroly - neomezená kontrola nad elektronickým provozem, který dnes tvoří naprostou většinu komunikace, kamery na každém kroku, systémy sledování pohybu osob, elektronická identifikace podle obličejů či chůze apod.

Letos jsme se navíc mohli přesvědčit, že když se dostanete do hledáčku policie, která má eminentní zájem vás perzekvovat, nijak vám nepomůže ani vaše bezúhonnost. Na vlastní kůži to pocítilo anarchistické hnutí, na nějž se tato nežádoucí pozornost represivních složek, konkrétně tzv. protiextremistického oddělení, ve zvýšené míře obrátila. Když neměli nic, za co by mohli někoho „zašít“, prostě si „pachatele“ vyrobili. Pomocí nasažených policejních agentů namočili několik lidí do údajné přípravy teroristické akce. Nebo prostě jen prohlásili, že konkrétní člověk mohl mít možnost hodit lahev na zahradu ministra obrany. Takovou možnost mohl mít samozřejmě kdokoliv. A tak snaha vykázat činnost a vyrobít nějaké nebezpečí, které by ospravedlnilo navýšení rozpočtu, vede k ničení životů konkrétních lidí.

Cílem neoliberálního režimu je maximálně osekát sociální roli státu a zároveň maximálně využít jeho roli represivní. Okřídlené policejní heslo „pomáhat a chránit“ se viditelně týká především zájmů kapitálu. Pro ostatní platí: kontrolovat a trestat.